

ÍSLENSKA GÁMAFÉLAGIÐ

Innleiðing á samræmda flokkunarkerfinu

Efni dagsins

- Lagabreytingar um úrgangsmál
- Samræmt flokkunarkerfi og merkingar
- Greiðsla frá Úrvinnslusjóði
- Hvað má fara í hverja tunnu?
- Flokkunarárangur Árborgar

Breytingar á þremur lögum

Meiri aðlögun að hringrásarhagkerfinu

Lög um meðhöndlun úrgangs

- Samræmt flokkunarkerfi
- Samræmdar merkingar

Lög um hollustuhætti og mengunarvarnir

- Sterkari framleiðendaábyrgð á ýmsum plastvörum

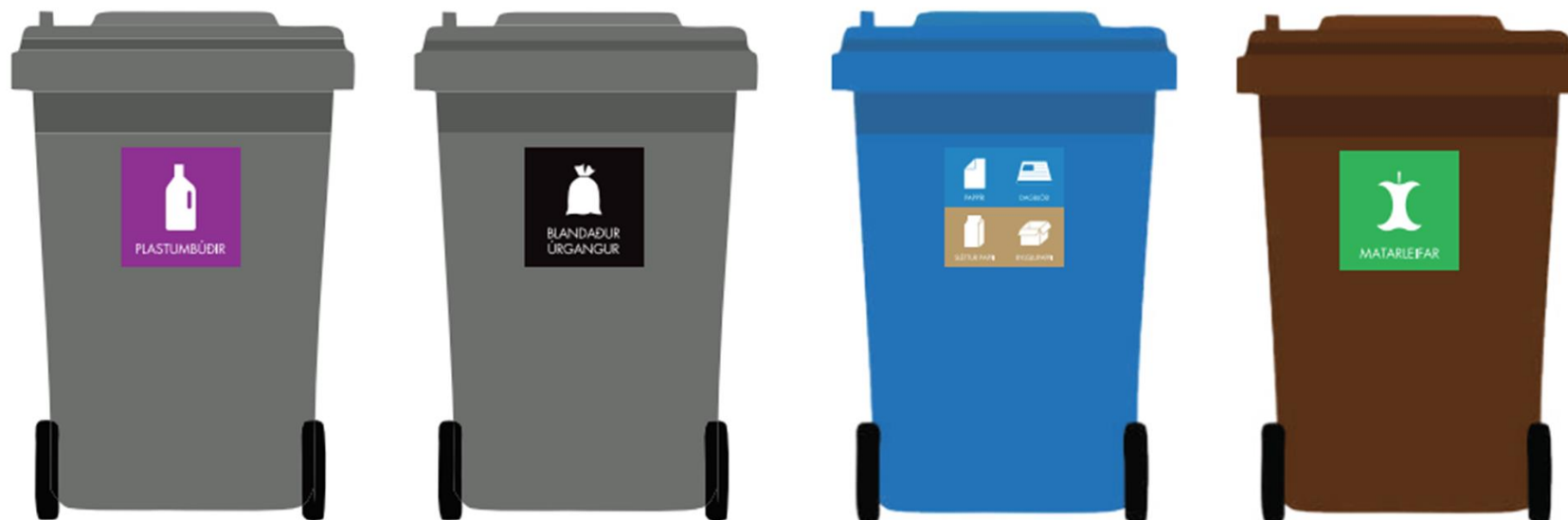
Lög um úrvinnslugjald

- Úrvinnslugjald á glerumbúðir bætist við
- Sveitarfélögin fá sinn skerf

Fjögurra flokka kerfið

Sveitarfélögum og lögaðilum er gert skylt að flokka með sérsöfnun við íbúðarhús eftirfarandi flokka:

- Pappír og pappi
- Plastumbúðir
- Lífrænn eldhúsúrgangur
- Almenn sorp

Tvískiptar tunnur

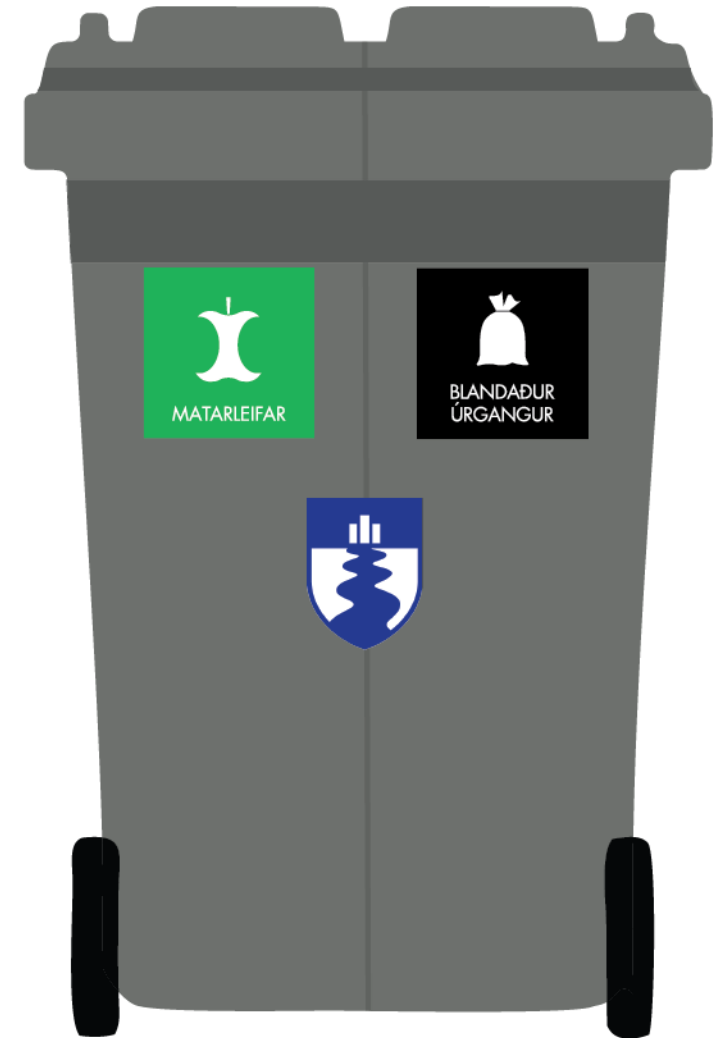
Sum sveitarfélög bjóða íbúum upp á tvískiptar tunnur

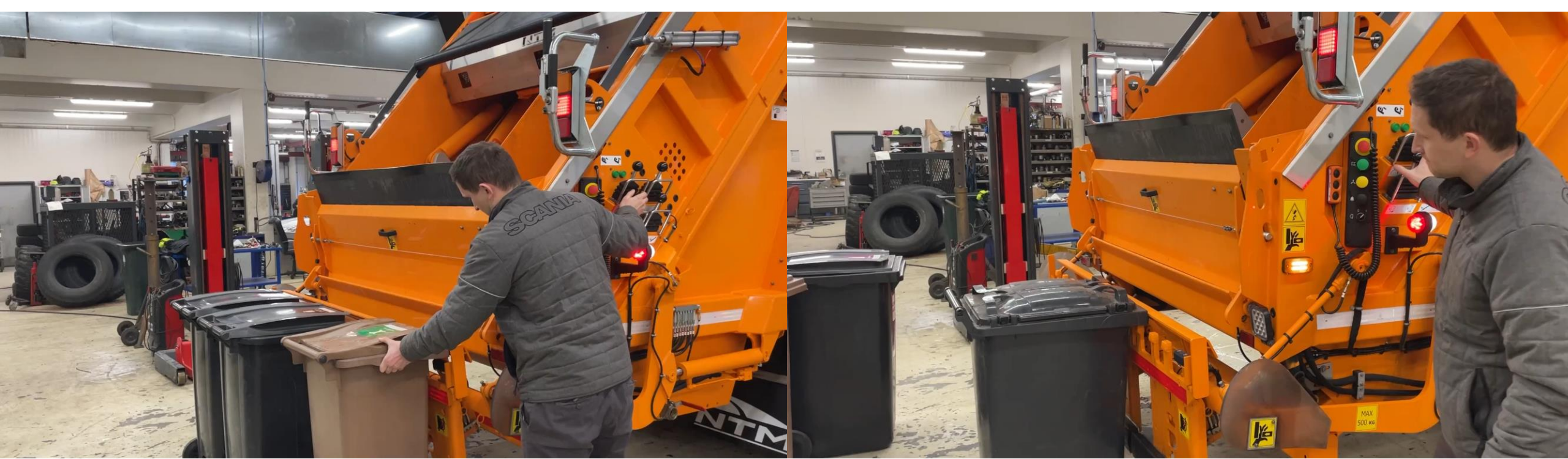
Kostir:

- Tveir flokkar í einni tunnu

Gallar:

- Tekur lengri tíma að losa
- Ein tunna í einu
- Minna pláss fyrir hráefnið

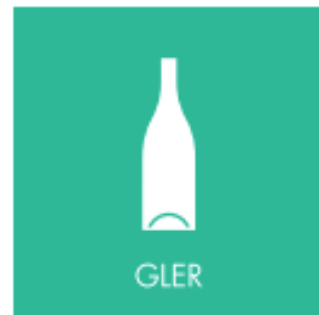
Losun á tvískiptum tunnum

Grenndarstöðvar

Þá er einnig skylda á sérsöfnun á grenndarstöðvum fyrir:

- Málma
- Gler
- Textíl

Aðkoma Úrvinnslusjóðs

Sveitarfélagið fær nú greiðslu frá
Úrvinnslusjóði fyrir sérsafnað efni:

- Plastumbúðir sem safnast í plasttunnuna
- Hluta af pappírs/pappa tunnunni
- Gler í grenndargámum

=> það er því mikilvægt að íbúar vandi sig
við að flokka

Reynslumiklir flokkarar í Árborg

- Bættu við Brúnu tunnunni 2019
- Bættu við plasti og málmum í Blátunnuna 2017

Pappír og pappi

- Skrifstofupappír
- Dagblöð og tímarit
- Gluggaumslög
- Fernur - **Skola, skola, skola!**
- Sléttur pappi

Ávextir
Grænmeti
Brauð
Egg og eggjaskurn
Kjöt (eldað)
Fiskur (eldað)
Tepokar
Kaffikorgur
Hrísgrjón

ATH - Ekkert plast

Flokkunartafla Plastumbúðir

Í tunnu fyrir plastumbúðir má eingöngu setja umbúðir úr plasti. Til að hægt sé að endurvinnna plastumbúðir þurfa þær að vera hreinar. Það er því mikilvægt að tæma og hreinsa matar- og efnaleifar úr umbúðunum, annars eiga þær heima með almennu sorpi.

Plastbakkar

Plastpokar

Plastbrúsar

Plastlok

Plastbakkar með loki

Áleggsbréf

Plastglös

Skvísur

Plasttappar

Plastfilma

Plastdiskar

Snakkpokar

Túbur af snyrtivörum

✗ Má ekki fara

Óhreinar umbúðir
Leikföng
Frauðplast
Raftæki
Geisladiskar og dvd diskar
Tannburstar
Plastmöppur
Plastbönd
Lýfjaspjöld
Umbúðir undan spilliefnum

Flokkunartafla Pappír og pappi

Í tunnu fyrir pappír og pappa má setja pappír, bylgjupappa, fernur og sléttan pappa, dagblöð og tímarit. Til að endurvinnna umbúðir/hráefni þarf það að vera hreint. Mikilvægt að tæma og hreinsa matarleifar úr umbúðunum, annars eiga þær heima með almennu sorpi.

Dagblöð

Tímarit

Skrifstofupappír

Minnismiðar

Bækur án harðkápu

Umslög

Fernur

Umbúðir úr pappa

✗ Má ekki fara

Óhreinar umbúðir
Handþurrkur
Servíettur/munnþurrkur
Bökunarpappír
Pakkabönd
Möppur
Bókakápur

Pappahólkar

Eggjabakkar

Morgunkornspakkar

Pizzakassar

Kassar með bylgjaðar brúnir

Flokkunartafla Lífrænn eldhúsúrgangur

Lífrænn eldhúsúrgangur fellur til í eldhúsum heimila og fyrirtækja. Eingöngu má nota jarðgeranlega poka fyrir þennan úrgangsflokk. Lífræna eldhúsúrganginum er umbreytt í moltu sem t.d. er hægt að nýta í landgræðslu.

Ávextir og grænmeti

Pasta og kartöflur

Brauð

Hrisgrjón ofl. kornmeti

Kaffikorgur og kaffifilter

Ostur og annað álegg

Eldaðir fiskafangar

Eggjaskurn

Tepokar

Eldaðir kjötafangar

Tannstönglar

✗ Má ekki fara

Plast
Bleyjur
Sláturúrgangur
Dýrasaur
Kattasandur
Ryksugupokar
Eyrnapinnar
Bómullarhöðrar

Afskorin blóm

Eldhúspappír

Málmar

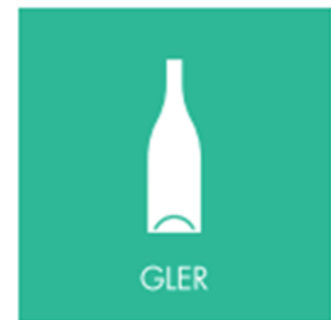
- Niðursuðudósir - hreinar
- Krukkulok
- Sprittkertakoppar

Gler

- Gler án skilagjalds
- Gler krukkur
- Glerflöskur

Textíll

- Fatnaður
- Lín
- Efnisbútar

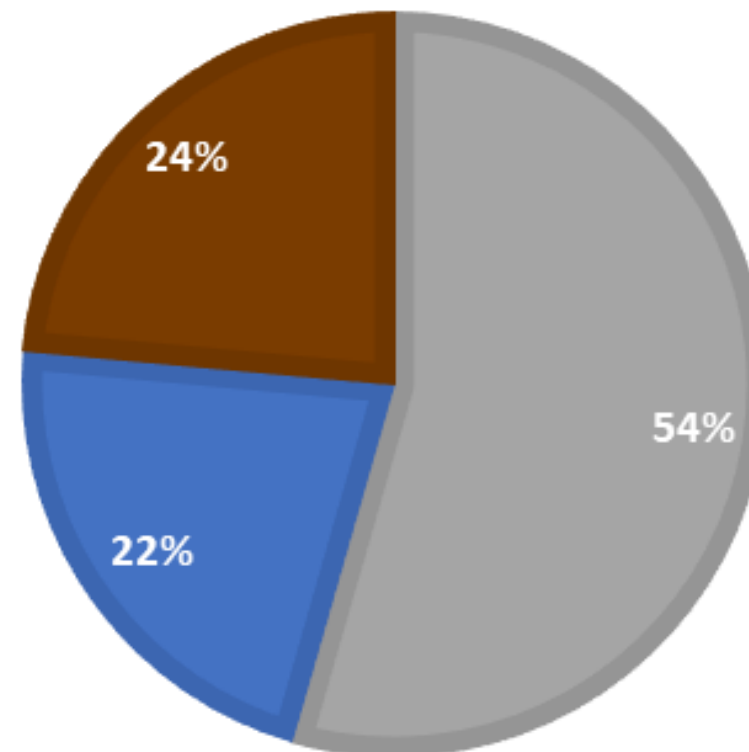

Flokkunarárangur í Árborg

Heildarmagn almenna úrgangsins frá heimilum sem fór í orkunýtingu í Evrópu árið 2022 var **1.194** tonn. Það magn nýtist til að búa til orku fyrir **212 heimili** í Danmörku.

FLOKKUNARHLUTFALL 2022

■ Grátunna ■ Blátunna ■ Brúntunna

HÆTTUM AÐ URÐA!

Útflutningur 2022

Almennt sorp til orkuvinnslu

19.760 tonn af almennu sorpi sem annars hefði farið til urðunar

Orkan sem búin er til úr þessu magni nýttist 3.505 dönskum heimilum á ári.

HÆTTUM AÐ URÐA

Útflutningur 2022

Endurvinnsluhráefni

15.874 tonn

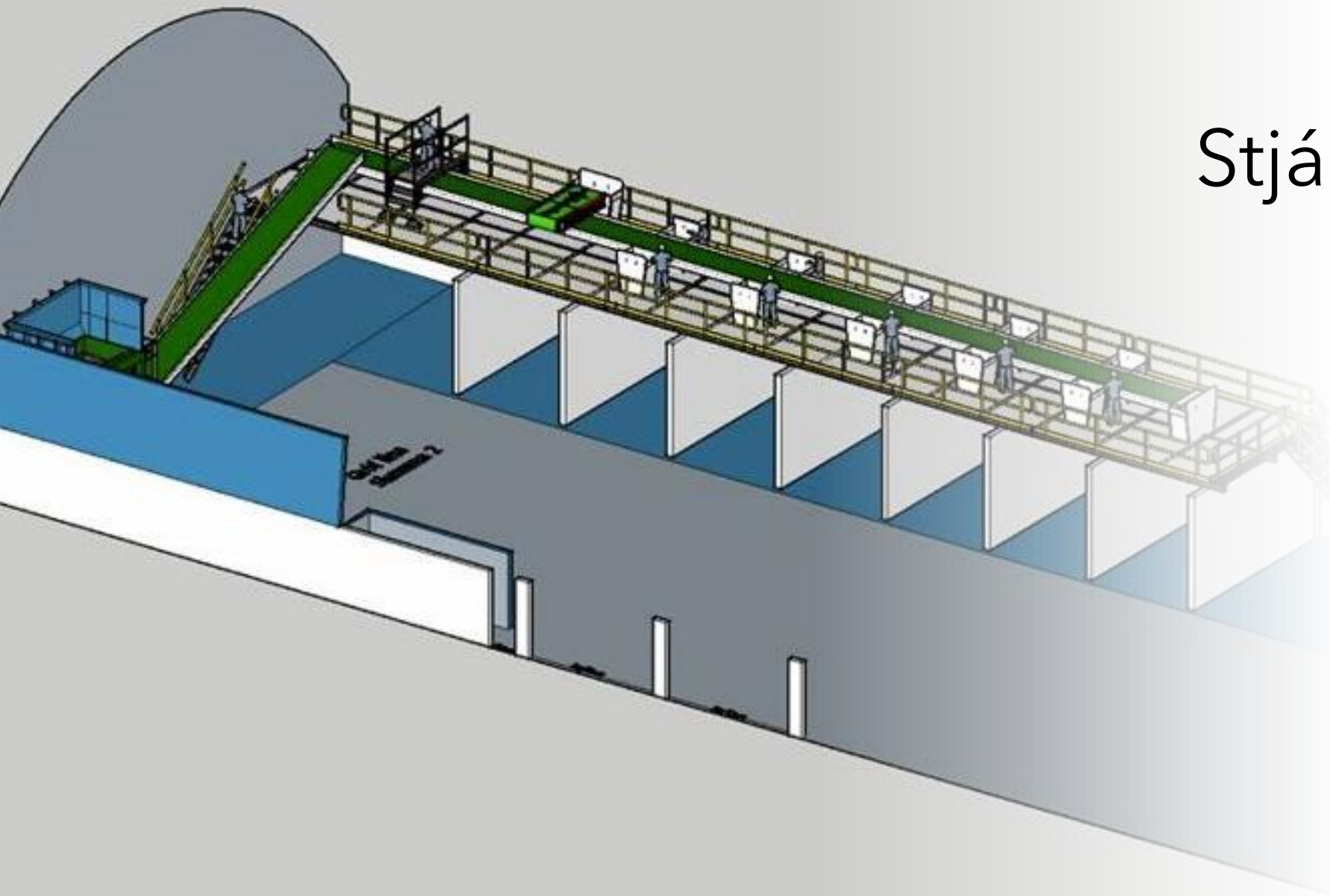
Pappír og pappi	10.204 t
Plast	670 t
Málmar	2.465 t
Dekk	1.610 t
Annað	925 t

Lína 2022

- Flokkar efnið úr Grænu/Bláu tunnunni
- Vinnsluhraðinn allt að fimmfaldur
- Vinnsluhraði mun aukast með sérsöfnun pappírs og plasts

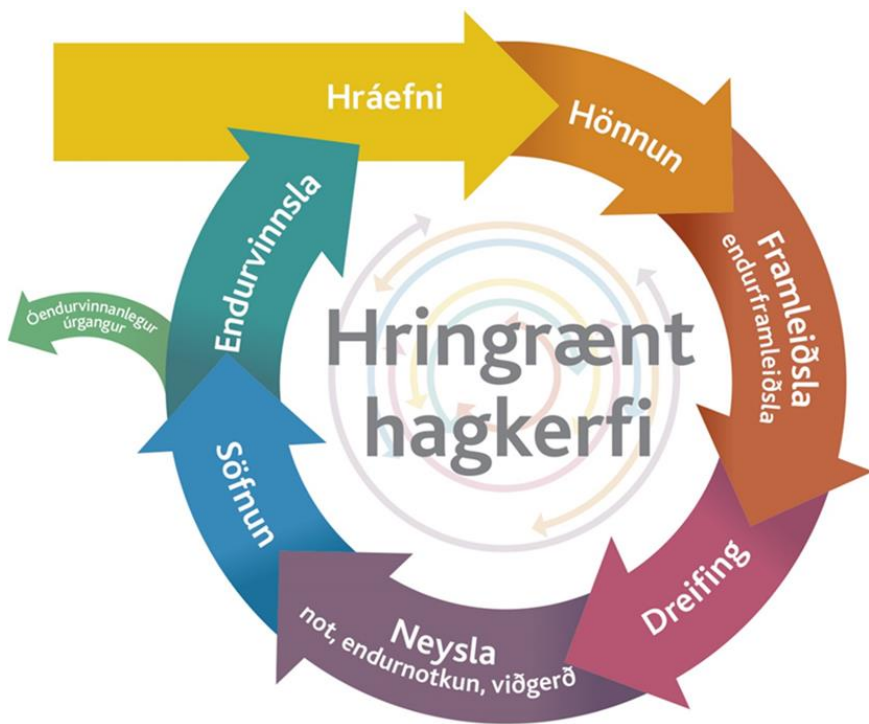
Stjáni er á leiðinni

- Mun taka við grófum óflokkuðum úrgangi
- Hakkar hráefnið og flokkar

Gengur allt út á að halda hringrásarhagkerfinu gangandi

Stór hluti úrgangs er endurvinnanlegt hræfni

Flokkun og endurvinnsla stuðlar að hringrás hræfnisins

- Sparar auðlindir
- Sparar orku
- Dregur úr mengun
- Dregur úr urðun

Hvernig næst árangur?

- Allir taka þátt!
- Góð flokkunarstemning meðal íbúa
- Leita til ÍGF ef upp koma vafaatriði

Ekki vera þessi gaur

Skilagjaldsskyldar umbúðir

- Gosflöskur
- Gos og öldósir
- VíNFLöskur

Perur

- Geta innihaldið spilliefni
  - Flúrperur
  - Sparperur

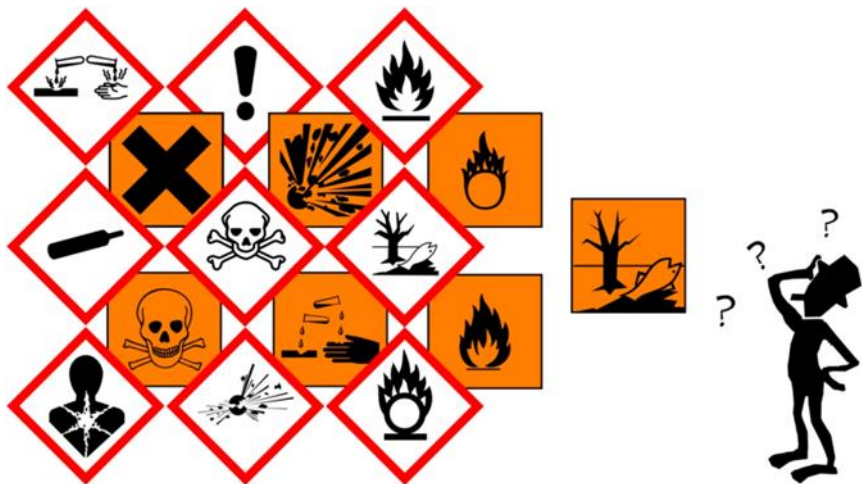

Raftæki

- Ber að halda sér og skila til endurvinnslu

Spilliefni

Hættuleg umhverfinu
Hafa áhrif á heilsu manna og dýra
Fargað eða eytt á viðurkenndan hátt
hjá aðilum sem hafa starfsleyfi til
slíkrar meðhöndlunar.

- Efnavörur
- Umbúðir undan hættulegri efnavöru
- Olíumengaður úrgangur (tuskur)

SPILLIEFNI

